

สถานการณ์น้ำมันเชื้อเพลิงของ สปป.ลาว

ท่ามกลางสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ปรับสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่กลางปี 2546 ส่งผลให้ประเทศที่ไม่สามารถผลิตน้ำมันได้เองต้องเร่งปรับตัวเพื่อบรรเทาความรุนแรงของผลกระทบที่มีต่อการขยายตัวของการค้าและการลงทุน ไม่เว้นแม้แต่ สปป.ลาว ซึ่งเป็นประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และมีการใช้น้ำมันในระดับต่ำ (สปป.ลาว มีมูลค่านำเข้าน้ำมันต่ำกว่าไทยถึงกว่า 100 เท่า)

สำหรับสถานการณ์การนำเข้าน้ำมันของ สปป.ลาว ตลอดจนนโยบายของรัฐบาล สปป.ลาว ที่เกี่ยวข้องกับน้ำมัน รวมถึงสถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในปี 2548 มีดังนี้

➤ **การนำเข้า :** น้ำมันเป็นสินค้านำเข้าสำคัญที่สุดของ สปป.ลาว ในปีงบประมาณ 2547 (ตุลาคม 2546 - กันยายน 2547) สปป.ลาว นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นมูลค่า 101 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนใหญ่เป็นน้ำมันสำเร็จรูป โดยมีไทยเป็นแหล่งนำเข้าสำคัญ เนื่องจาก สปป.ลาว ยังไม่มีโรงกลั่นน้ำมันภายในประเทศ นอกจากนี้ การปรับขึ้นราคาน้ำมันในตลาดโลก และการขยายตัวทางเศรษฐกิจของ สปป.ลาว โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม และภาคขนส่ง ทำให้มูลค่านำเข้าน้ำมันของ สปป.ลาว เพิ่มขึ้นมาก สังเกตได้จากในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2548 สปป.ลาว นำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากไทยเป็นมูลค่า 103.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 47 จากช่วงเดียวกันของปี 2547

➤ **นโยบายรัฐ :** รัฐบาล สปป.ลาว อนุญาตให้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงได้อย่างเสรีเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ภายในประเทศ โดยมีรัฐวิสาหกิจน้ำมันเชื้อเพลิงลาว (Lao State Fuel Company) เป็นผู้จำหน่ายน้ำมันหลัก ภายใต้ข้อกำหนดของการตั้งสำรองน้ำมันในสัดส่วนร้อยละ 10 ของปริมาณน้ำมันที่จำหน่าย เพื่อป้องกันการขาดแคลนน้ำมันในภาวะฉุกเฉิน นอกจากนี้ รัฐบาล สปป.ลาว ยังใช้มาตรการตรึงราคาจำหน่ายน้ำมันภายในประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการผันผวนของต้นทุนราคาน้ำมัน ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตสำคัญ ร่วมกับการปรับราคาจำหน่ายเป็นระยะให้สอดคล้องกับราคาน้ำมันในตลาดโลก เพื่อสะท้อนต้นทุนแท้จริงของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

➤ **ราคา :** แม้ว่ารัฐบาล สปป.ลาว จะพยายามตรึงราคาจำหน่ายน้ำมันภายในประเทศ อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงตุลาคม 2548 รัฐบาล สปป.ลาว ได้ปรับราคาจำหน่ายน้ำมันในประเทศแล้วถึง 9 ครั้ง (ล่าสุดเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2548) รายละเอียดราคาจำหน่ายน้ำมันใน สปป.ลาว มีดังนี้

ราคาจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปในแขวงเวียงจันทน์

ประเภท	ราคา ณ วันที่ 5 ตุลาคม 2548 (กิโลลิตร)	อัตราการเปลี่ยนแปลง เทียบกับราคาในเดือนมีนาคม 2548
น้ำมันเบนซินพิเศษ (95)	9,130	40 %
น้ำมันเบนซินธรรมดา (91)	8,490	43 %
น้ำมันดีเซล	6,990	40 %

ที่มา : กระทรวงการค้า สปป.ลาว

ราคาจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปในแขวงสำคัญของ สปป.ลาว

หน่วย : ราคาต่อลิตร

แขวง	เบนซินพิเศษ (95)		เบนซินธรรมดา (91)		ดีเซล	
	\$US	กีบ	\$US	กีบ	\$US	กีบ
เวียงจันทน์	0.8395	9,130	0.7807	8,490	0.6428	6,990
คำม่วน	n.a.	n.a.	0.7871	8,560	0.6474	7,040
สะหวันนะเขต	n.a.	n.a.	0.7871	8,560	0.6501	7,070
จำปาสัก	n.a.	n.a.	0.7871	8,560	0.6501	7,070
บ่อแก้ว	n.a.	n.a.	0.7844	8,530	0.6539	7,110
บอลิคำไซ	n.a.	n.a.	0.7936	8,630	0.6556	7,130
เซียงขวาง	n.a.	n.a.	0.7963	8,660	0.6602	7,180
สาละวัน	n.a.	n.a.	0.7982	8,680	0.6611	7,190
ไซยสมบุรณ์	n.a.	n.a.	0.8009	8,710	0.6630	7,210
เซกอง	n.a.	n.a.	0.8009	8,710	0.6639	7,220
อัตตะปือ	n.a.	n.a.	0.8046	8,750	0.6676	7,260
หลวงพระบาง	n.a.	n.a.	0.8156	8,870	0.6777	7,370
หัวพัน	n.a.	n.a.	0.8193	8,910	0.6832	7,430
ไซยะบุรี	n.a.	n.a.	0.8239	8,960	0.6860	7,460
อุดมไซ	n.a.	n.a.	0.8331	9,060	0.6952	7,560
หลวงน้ำทา	n.a.	n.a.	0.8451	9,190	0.7071	7,690
พงสาลี	n.a.	n.a.	0.8561	9,310	0.7182	7,810

หมายเหตุ : เป็นราคาจำหน่ายน้ำมันในวันที่ 5 ตุลาคม 2548

ที่มา : กระทรวงการค้า สปป.ลาว

สำหรับผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการปรับขึ้นราคาจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปใน สปป.ลาว มีดังนี้

- **ความสามารถในการแข่งขันของสินค้าส่งออกลดลง** เนื่องจาก สปป.ลาว ไม่มีพรมแดนติดทะเล การส่งออกจึงต้องพึ่งการขนส่งสินค้าทางรถยนต์ผ่านเขตแดนไทยหรือเวียดนามเป็นหลัก ประกอบกับสินค้าที่ผลิตและส่งออกของ สปป.ลาว ส่วนใหญ่ยังเป็นสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมขั้นต้น ซึ่งมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายด้านการขนส่งต่อต้นทุนการผลิตรวมในอัตราสูง การปรับขึ้นราคาน้ำมันในประเทศซึ่งทำให้ค่าใช้จ่ายในการขนส่งเพิ่มขึ้น จึงกระทบต่อต้นทุนการผลิต และทำให้ความสามารถในการแข่งขันของผู้ส่งออก สปป.ลาว ลดลง
- **ต้นทุนการผลิตภาคอุตสาหกรรมสูงขึ้น** โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้ น้ำมันเชื้อเพลิงสูงในการผลิต อาทิ อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ขณะที่อุตสาหกรรมเบา อาทิ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการที่วัตถุดิบเส้นใยประดิษฐ์ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากปิโตรเคมี ไปจนถึงผ้าฝืน มีราคาสูงขึ้นตามราคาน้ำมันในตลาดโลกและต้นทุนค่าขนส่งที่ปรับเพิ่มขึ้นในการนำเข้าสู่สินค้า
- **ค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้น** จากราคาสินค้าที่ปรับสูงขึ้น เนื่องจาก สปป.ลาว ไม่สามารถผลิตสินค้าหลายชนิดได้เองภายในประเทศ ทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ และต้องแบกรับภาระต้นทุนการนำเข้าสินค้าที่สูงขึ้นตามราคาน้ำมันในตลาดโลก
- **สปป.ลาว ต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น** จากมูลค่านำเข้าน้ำมันที่สูงขึ้น

ส่วนวิเคราะห์ธุรกิจ ฝ่ายวิชาการ

ตุลาคม 2548